

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyébutt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetés főlvetelik's pontosan és jutányosan közöltetik.

Teljes számú példányokkal még szolgálhat a szerkesztőség.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország: Kinevezések's előléptetések. A'szentgróti levél elemzése XII; gr. Széchenyi Istvánról. Uj irány az agitatio terén; Máramaros és Zala-megyék közgyűlései; tanköri mozgalmak Zagurócson; nemzeti színház; magy. gazd. egyesület; budapesti napló.

Franciaország (Kármák eloslása; maroniták sorsa Beyrutban; új mozgalom a' kábylok közt.)

Anglia (Zsidók hivatalképesége körüli viták; a' parlamenti ülések hihetőleg nem sokára elhalasztatnak; czukorügy.)

Görögország (Sáskasereg's megdühült farkas-dúlás'sat.)

Eleghirek
Értesítő.

Magyar- és Erdélyország.

Öcs. s'ap. kir. Föls. Cz. e. h. Jánost a' központi könyvizsgálósékkal egyesített tanulmányi bizottság első ülését, kir. tanácsos' ezimmet; továbbá Szumrak Jánost Besztercebánya sz. kir. és bányaváros tanácsnokát nagy-**Thalvizer** Adalbert m. k. helytartósági nyugalmazott kiadói jegyzőt pedig kisebb arany érdempénzzel díszesíteti; felsőbük Bükky László h. ügyvédek végre a' luccai sz. Lajos-francia becsület- és a' badeni záhringoroszlanrend keresztjei elfogadhatóság's viselhetőségét legkegyesen engedni méltóztatott. Az eperjesi kerületi táblánál megürelt ülnökségre **Mattyasovszky** Boldizsár Szepesmegyének volt országgyűlési követe neveztetett ki.

A' nm. magy. kir. udv. kamra a' pozsonyi harminczad-hivatalnál megürelt első áruvizsgálóságra **Raymann** Mihály második áruvizsgálót léptette; ennek helyére pedig **Somosy** József eddigi zimonyi első áruvizsgálót tette által, továbbá **Otto** Károly sz.-cosmoi k. harminczadost a' bécsi kir. magyar-erdélyi harminczad-kiadóhivatal kiadójává. **Murgács** Mihály pesti harminczad-írnököt a' kassai k. harminczad tiszt-írnökává, **Schneider** Fridrik kassai k. harminczadkezelőségi gyakornokot a' pesti k. harminczad írnökává; végre a' fuccinél ideiglenes k. kamr. erdőhivatali tisztírnökságra **Bieleczky** József eddigi kebelbéli főerdőintézőségi díjas gyakornokot alkalmazá.

Öcs. s'ap. kir. Fölségének f. évi július 12én kelt legfelsőbb határozatánál fogva az országban létező mesterképező-intézet tanítóji még e' f. évi iskolai szünet közben 1 hónapra négy pengőforintnyi napidíjjal a' mesterképező-intézetek meglátogatása végett Bajorországba utazandának, hol az iskolai tanfolyam egy hónappal későbbben végződik, mint nálunk. A' kiránduló tanító uraknak kötelességül van téve az ottani képező-intézetek rendes fölszátatásáról's a' tanításbeli előadás módjáról alapos ismereteket szerezzve az utazás eredményéről's a' szerzett tapasztalásokról a' nm. m. k. helyt. tanácsnak írásbeli jelentést benyújtani, a' pesti, szegedi és miskolci praeparandiák tanítóji f. aug. hónap 2án szállandnak gőzökre's 3án Pozsonyban a' már odautasított érsekújvári- és kanizsaiakkal egyesülvén utjokat Bécs felé folytatandják, honnan, utlevelekkel a' nm. m. kir. udv. kancellária kiadó-hivatalában ellátatván, a' kitűzött helyre Bajorországba sietendnek. Bp. II.

A' szentgróti levél elemzése.

XII.

Nem, az teljességgel lehetetlen, miké a' szentgróti levél tartalma egész hosszában, mint írva van, Deáknak lehessen productuma. És ha Deák az ellen, vagy legalább annak némely részei ellen fel nem szólalt, azt kétségtelen egyedül vele született szerénységének tulajdoníthatni, mellyhez képest nem helyzett abban elég súlyt, valljon a' mondottak az ő vagy más firmája alatt közöltetnek-e a' nagy közönséggel. De ez nagy hiba. Mert az előkelő, a' közbizodalmat annyira, mint Deák, bíró egyedek nézetei nem egyedül önsajátuk, hanem egyszersmind a' nagy közönségé, melly ritkán vizsgál, s' ekkép vajmi könnyen vezetetik sárba, ha az egyszer bizodalmat nyert firma alatt olyas is elkél, miről a' firmaviselők nem is álmadoztanak, mit azonban rájuk kenni valakinek éppen kedve csoszant.

Kötelesség tehát, miszerint az, ki bár akarva bár akarhatja ellen politikai iránytút képez, valamint politikai céljait leplegetlenül tárja ki, ugy mind az ellen is kereken tiltakozzék, mi nem sajátja.

Én például, noha hatalom- befolyás- és népszerűségre nézve korántsem akarom Deákkal összehasonlítani magamat, s' ekkép sokkal közönyösb, akármit fognak is rám, azért még is kötelességemnek tartom, mint például ezt az önmegadóztatás ügyében sem mulasztám el, mind az ellen lehető lehangosb

ovást tennem, mi bármiké is firmám alatt jelenik meg, ha az politikámmal ellenkezik. Ezt pedig tenni kötelességemnek azért tartom, mert noha igen kis tekintély vagyok, azért még is létezhetik a' honban több mint egy, kire politikámnak tán van vagy lesz némi befolyása, s' ekkép tisztán e' politikát — bármennyire hiányos legyen is az egyébiránt — legalább lényegi tisztaságában olly szeplőtlenül megónom, miszerint véletlenül senki ne sodortassék olly vágásokba, mellyeket reprobálok, mellyekre azonban czímetemet sűtéek.

És ha ez már rám nézve kötelesség, mit ugy hiszem senki nem veszen kérdésbe, ki az önlában állót méltányolni tudja és véletlenül csábítóvá válni nem akar, minél inkább illeti az még olly férfút mint Deák, ki nemcsak kérdésbe nem vett vezére egy szerföltött nagy számú pártnak, de olly tekintély, ki még azok előtt sem közönséges suly, kik zászlójához nem tartoznak, s' kinek e' szerint nem szabad engednie, miké saját neve alatt idegen kelmet dugárusként bárki is vigyen vásárra?

Mi magyarok még szerfelett sokban ujonczok vagyunk. Igy például a' politikai kötelességek katekizmusá tekintetében is; mihez képest nem ritkán sokkal szerényebb nem egy közülünk a' politika terén, hol vonakodik említést tenni az őt illetőkről, mint a' privat élet viszonyai közt, hol sokszor csak személyéről szokott beszélni; holott a' dolog lényege éppen megfordítva áll, s' efféle szerénység valóban egyedül a' most érintett magánykörbe való, midőn a' politika küzdelmei között vajmi nagyot hibaz a' vezér, ha csupa szerénységből, miké személyét saját maga ne hozza fel, nem teszen minden tetteiről sőt minden gondolatiról említést, mit eszközölni saját meg nem szünő nevezgetése nélkül lehetetlen; mert ha ezt elmulasztja, sőt még kiki impune saját eszméji kitarására is használja őt, akkor meglehet ugyan, miké a' nagy szám előtt, kivált pillanatilag, nagyon kedves és ünnepelet ember fényében fog állni ő, de tulajdonképen még sem lesz a' körül tisztában senki is, hogy elvégre hanyadán van vele; míg a' higgadt figyelmező még azt is kétségbe kezdi vonni: valljon vezet vagy vezetetik-e. Mikor pedig illy viszonyok közé vannak kelepcezzve még a' legjelesbek is, akkor "haj" az állományra, mert annak kifejlését nem az ész felsőbbsege irányozza többé, hanem a' felbőszült szenvedelmek árja hajtja maga előtt.

És ez annyira igaz, miké alig latunk külföldön kisebb vagy nagyobb befolyással, kit köztisztelet környez, ki a' tarsalgási rendszabályokon felülemelkedve, szinte ad nauseam ne tártá volna's ne tártá meg nem szünőleg politikai hitvallásának legmesszebb vágó árnyéklatit ki, csak hogy véletlenül senki ne bitorolja zászlóját, kinek meggyőződése más.

Nézzük más számtalanok közt, kiket felhozni nem szükség, egyedül O'Connellt. Milly világosan áll az egész világ előtt programja! 'S hányszor repudiálta legkimélettenebbül azokat, kik fénykörét használva, nézeten innen maradni, vagy azokon túl kalandozni sovárogtanak. Mind ezt azonban nem eszközölheti, ha nem tartja tetteit és személyét folyvásti evidentiában; mit nemcsak nem kárhoztat senki, de mint valami elkerülhetlen, vagy inkább: kötelességben járó szükségest egyaránt méltányol mindenki.

Vegyük ezt kellő fontolóra. És minél inkább esküszik a' jóhiszemű sokadalom szavainkra, annál feltékenyebben őrizzük meg saját meggyőződésünk szeplőtlenességét, minthogy in ultima analysi csak az efféle függetlenség emelheti politikai hitvallásunkat olly szilárd erőre, miké az — feltéve hogy helyes — elvégre a' szenvedelmek és fallaciák árján diadalmaskodhassék. Politikai életünk pedig tán csak nem lehet más és nemesb feladata?

Ámde a' szentgróti levélben például ezt is találjuk: "törvények pedig pénzt nem teremnek". 'S ugyan mondhatta-e ezt Deák? Én soha nem fogom hinni, míg magának Deáknak szájából nem

hallow. Mert ugyan mi teremt hát pénzt, ha nem a' törvény?

A' budapesti híd — és ez csak kis példa — több millió forintba kerül. 'S valljon mi teremté elő az arra megkívántató költséget? Semmi egyéb, mint egy egyszerű törvény, mellyhez képest azon mindenki egyegy krajczárt'sat. fizetni köteles.

Hozzuk csak törvénybe, hogy az ősiség eltörlésével vagy módosításával Magyarország terének legalább tetemesb részét mindenki háborítathatlan sajátjává tehesse; állítsunk minden megyében telekkönyvet; eszközöljük végre, de ne egyedül szájjal, hanem tetteleg, hogy nálunk a' törvény ne legyen csak írott malaszt, mint eddigé annyiakban, de soha és semmiképen nem játszható kényszerítő: s' márul holnapra rögtön annyi és olly olcsó pénz terem a' honban, s' ezzel olly roppant munkakedv, miké ezer más fallaciakkal azon állítás is legott messze hátrébe lenne vonulni kénytelen, mellyhez képest "törvények nem teremnek pénzt". 'S ugyan, merta' jó törvényszerkezet kicsiben az, mi nagyban a' természeti rendszabályok egybeillő harmoniája, melly nélkül szintolly kevéssé találhatná az emberi nem e' földön üdvét, valamint czélszerű és szigorun alkalmazott törvényi complexus nélkül megint soha sem fejlődhetik ki valódi közipar, és Adam Smith theoriájátul kezdve egy politikai oeconomistának rendszere sem sarkallanék igazi, azaz pénzt termő alapon.

Igen, ennyit és nem kevésbet szülhet és szül a' philosophiai's kérélhetlenül teljesített törvény, melly — legyen aztán írott vagy szókból levő — mindennek alapja, midőn bármi egyéb egyedül felüléptvény. Ugy hogy azt mondani: "törvény nem terem pénzt",*) éppen olly vétkes fallacia, valamint nem csekélyebb vétek illy veszedelmes csaleszmet minden módon le nem sujtani. 'S valóban; mert ha mindenek előtt nem a' jó törvények sarkalataira állítja legnagyobb bizodalmat a' közönség, s' bármi által is gyengítettik benne azon hit, hogy a' közjó mindenek fölött, czélszerű törvények alkotása's ezek lehető legszigorubb teljesítése által érheti el teljes biztoságát: akkor, kérdem, s' ezt alkotványos nedv- és vérűektől kérdem, ugyan mi szolgálhat egyéb e' világon, tehát az emberi lét ezer eseményei között meknevési alapul? 'S valljon mi derítheti egyéb a' rend és szabadság után egyaránt szomjazó polgár életére azon nyugalmat és vidulatot, mellyek híjával nincs valódi szerencse? Bizony semmi!

Mikből, azt hiszem, elég világosan kiténik, hogy minél nagyobb tekintély hord bizonyos politikai nézeteket fel, annál vigyázóbbnak kell lennie, miszerint ollyasokat ne állítson, miket elferdített értelemben olly annyira hajlandó felhasználni a' nagyobb szám; midőn más részről éppen olly kevéssé szabad illy tekintélyeknek efféléket magukon száradni engedni, bárkik által lettek is vala azok firmájuk alá helyezve.

'S most legyen szabad, országszerte's általam olly annyira tisztelt Deákot hazafini rokonszenvvel felszólítom, sőt a' hódolat legőszintébb érzetével esdekelve kérem:

Lökje magátul el a' mellétekintetek minden zibbasztékát, s' legyen alkotója, legyen vezetője egy pártnak, melly Magyarországbán, mióta e' hon össze lön a' közbirodalommal házasítva, még éppen nem vagy csak alig létezett. Mert eddigé, valljuk meg, igen kevés kivétellel és egyedül rövid felhevülésekként, honunkban a' kormányt's annak célzatit

*) A' törvény közvetlen nem teremt ugyan pénzt, valamint föld, nap és eső sem terem közvetlen búzát; de azért éppen ugy, mint föld, nap és eső nélkül csak bajjal teremne buza, bármilly különös szorgalom fordították is rá, ugy bizony a' pénz is csak vajmi gyéren terem ott, bármiké fáradozzanak is a' lakosok, hol a' törvényi szerkezet rossz, vagy csak papiroson áll; de nagy mennyiségben ellenállhatlanul mindig csak oda tódul és ott forog, hol e' szerkezet helyes, és a' törvény nem egyedül holt vagy nyavalyás betű. Ugy hogy a' közgyarapodásnak, mellyet pénz képvisel, nincs mélyebb's feltételes alapja, mint czélszerű és teljes erőben alkalmazott törvényszerkezet.

csak az pártolta, ki ezért bármily formák alatt valami 'utile'-t húzott, vagy illyest előbb utóbb huzni remélt; midőn azok viszont, kik illyesekre nem szorultak, vagy tán jobban mondva, illyesekre szert tenni nem bírtak, rendszerint ellenzésben gyakorolták hazafiságukat, vagy teljes hanyagságban mintegy "kérődzve" éltek a' honért. Azok száma, kik felfogván a' magyar nemzet egybehazasított létét egész mélységében 's minden körülményinél fogva, egyedül tiszta honszeretet 's egyedül nemzeti hűség által vezéreltetve, minden melléktekintet nélkül pártolták vagy ellenzettek volna a' kormányt, miként az egyik vagy másik eljárás, az olly sokszor változó eseményekhez képest, honunkra nézve éppen hasznosnak mutatkozott vala, ezek száma mindekkorig szerfölött csekély volt. 'S pedig tán mégis az illy felfogásu 's így cselekvő honfiak pártja volna és lehetne az, melly egyedül bírná Magyarországot, nem ugyan ideális és utópiai, de realis és elérhető boldogságát eszközölni.

Illy párt azonban, mint mondtam, honunkban ekkorig éppen nem vagy csak alig létezett, honnét aztán nem csuda, ha mindenben hátramaradásunk olly aggasztó. Mert hogy olly felekezetet, mellyet főleg csak haszonvágy indít, vagy ollyféle csoport, mellyet irigység és bosszu hevit, vagy melly Berzsenyiként egyedül hazája feldult védfalából rak palotát heverő helyének, csakugyan nem képes Magyarországot magyar és alkotmányos szeltemben a' közállományba belé illeszteni, vagy inkább belé viszonyozni úgy, — mert hiszen belé illesztve már vagyunk — mikép vérünk e' két sajátlagos alapján emelkedve magasra, ne csak ne zavarja meg, sőt mindinkább erősítse azon közállományi harmóniát, mellynél ránk nézve nincs kedvezőbb sors: ez azt hiszem, olly szembeszökő való, mellyet csak tévedő vagy vak vehet kérdésbe.

Hogy pedig ez így áll 's csakugyan kevés kivétellel szinte legtöbb magyar a' most érintett két exclusiv osztályzatba vala eddigelé sorozható, sőt még most is legkisebb scrupulus nélkül vagy az egyikbe, vagy a' másikba illeszthetjük legtöbbjét, midőn azon független hazafiakat vagy hiába keressük, vagy azokkal csak vajmi gyéren találkozunk, kik minden mellékes vágytul menten, egyedül a' hon javát hordják szívükön, bármily oldalról ápolassék vagy veszeljéztessék is az: erre számtalan gyámokot tudnék felhozni. Amde e' mütélt sem a' hely, sem időm szüke nem engedi, egyébaránt nem is szükséges; mert állításom igazolására váltig elég azon annyiszor a' hányszor ismételt tény említése, melly eltörölhetlen betűkkel mutatkozik évrájkunkban, 's mellyhez képest, "Irigység" ezen legnagyobb 's legközönségeseb magyar nyavalya által elszédítve, elvakítva, soha nem volt csak annyi eszünk is, "embereink hiteltét az udvarnál — ha t. i. elég ügyesek vagy szerencsések valának magunknak illyest biztosítaniok — bármily által is nevelni." Nem, ezt tennünk soha nem engedte az irigység ármánya. Mert bármily hű emberünk jutott is oda — 's bizony volt több illyes — hol elhatározást nyerne a' dolgok, 's hol irányt vesznek az események, és nem veré rögtön fejét falba, 's nem indított legott minden hatalom ellen háborút, de e' helyzetét szilárdítva, okkal móddal és alkudozva iparkodott honunk javát tehetsége szerint előmozdítani: 's mi mindent elkövetünk lesújtására, midőn csak akkor, mikor kiesett, 's hatása nem volt többé, karoltuk őt fel imádozt bálványunkként. Ugy hogy kormányi bizodalom és hazai méltánylat nemcsak nem jártak nálunk igazán karöltve szinte soha is, de rendszerint éppen azon mértékben apadtott honosink népszerűsége ideben, a' milly mértékben nőtt befolyásuk oda kün, és viszont. Honnét aztán, ha ez józan eljárás, és ha ez ollyféle politika, melly után virulni fog hazánk 's magasra emelkedni nemzetünk, akkor, én legalább mindent elhiszek, még azt is, hogy nem a' nap világít, hanem a' hold, és nem holnap a' jövő, de tegnap.

'S pedig az efféle politikai kimondhatlan nagy bölcseségnek, melly nem tudom sirásra vagy kacagásra gerjeszt-e inkább, nemcsak nem adtunk újabb időkben bucsut, sőt éppen ellenkezőleg, azt mint valami különösen nagyhasznu találmányt, még csak most hozzuk igazi divatba. Mi, azt hiszem, váltig elég annak hebizonyítására, milly gyér honunkban a' minden oldalruli függetlenek száma; mert azt, hogy éppen nem lettek volna statusférfaink, kik szintolly mértékben megérdemlék vala a' hazai bizodalmat, mint a' legfensőbbet, azt tán senki nem lesz bátor

állítani, ha csak olly kimondhatlan rothadtnak nem akarja bélyegezni nemzetünket, mihez képest annak csak egy tagja se maradhasson becsületes ember, ha magasb fokra kap. (Folytatása követc.)

Gr. Széchenyi István.

Uj Irány az agitatio terén. Hogy közelebb jöjünk az élethez, és némileg példával világosítsuk azokat, mik általunk a' tulságba eső pártok hibáiról általánosan mondtak, idézzük itt néhány sort a' N. U. 117. számából; idézzük pedig főleg azért, mert a' künö betűkkel nyomtatott sorokra egész kiterjedésökben, legkisebb szorítokozás nélkül ollyatén szerkesztői jegyzetet látunk téve, melly világosan mutatja, miként a' nevezett lap, melly alkotmányos elveinél fogva különben teljes tiszteletet érdemel, nemcsak kifogást nem tesz levelezője kérdése ellen, sőt maga is ohajtani látszik — 's pedig átalakulásunk nagy feladatának alapos és alkotmányos értelembeni megfajtése érdekében — hogy az ott érintett eszközök a' kormány által hovahamarább 's minél nagyobb mértékben foganatba vétessenek.

Igy szól a' mondott számbani temesi levelező: „Vajjon miért nem fordít a' kormány több gondot Pestmegyére, mellynek székhelyén annyi demokratiai elem 's az elégületlenek olly nagy száma tartózkodik? 's honnan a' tévtanok a' haza többi részeire ragályként áradoznak, 's miért nem ügyeszkik Pestmegye gyűlésein azon alkotmányos tényezőket (?) használni, mellyeket atyáink bölcsesége rendelkezésre (?) bizott? mellyik alkotmányos országban túrné azt a' kormány, hogy a' politikai gyülekezetek helyén egy pár száz szavazattal bíró hivatalnok (?) levén, ezek a' legnagyobb közönyösséggel nézzék, mint gyaláztatik a' kormány, mellynek ők tisztjei és mint terjesztetnek az elégületlenség, 's a' minden kormányzást lehetlenítő anarchicus eszmék? —

Megkísértjük ezen sorok valódi értelmét 's következtéseit közelebről vizsgálni. Mondottuk fejtegetésünk közben, hogy szorosán elkülönített pártok jelleme egymássaleni türelmetlenség 's a' törekvés, osztályaik érdekét amazokén minden áron fölül emelni; szóval: bármibe kerül is, győzelmet víni ki. Erősebb, világosabb példát állításunk bizonyítására alig ohajthatánk, mint mellyet derék ellenünk a' N. Ujságban nyujt: osztályérdek, türelmetlenség, elnyomási vágy olly eszközök használatását kéri az alkotmány érdekében (!) mellyek pusztá ohajtása is az illető párt ingerültségét sajnálkozásra méltó szinten tünteti elő. Minő gond az, melly a' kormánytól követeltetik; igen követeltetik, mert mi más mint szigorú követelés az, ha szemrehányólag hozzuk föl valaki ellenében a' kötelesség-parancsolta eszközök használatának elmulasztását? 's nem így történik e, midőn bámulva kérdezzük: vajjon miért nem fordít a' kormány nagyobb gondot Pestmegyére? — De hát minő gondot? szuronyokkal vétesse e körül az alkotmányos szabadság gyakorolhatásának egyedül törvényes, 's azért biztos helyét? Parancsokat küldjön, mellyek szerint (mint a' N. U. mondani szokta) a' karzatok sópredéke kitiltatik, 's közönség csak ugy bocsáttatik be, ha pizszenni közölük egy sem fog? 's midőn a' keserü visszaemlékezések keserü kifakadásokban törnek elő, 's a' megilletett hallgatók érzelmeiket külső jelekkel nyilvánítják: akkor nyilván meg az alkotmányos szabadság termének ajtai, és szónok és hallgatók hurczoltassanak el külső setétségre — mint az irás mondja — hol sirás leszen, és fogak csikorgatása.

Azért engedett e fölvilágosult kormányunk szabadabbterét érzelmink 's gondolatink nyilvánítására, hogy most, miután a' veszély perzei elmúltak, midőn az érett megfontolás koránya olly szépen mosolyg, 's üres szővirágok, mint hiu párak, fonnyadva hullnak le a' vizsgáló értelem tüzsugárai előtt, szánalomnál egyebet alig gerjesztve a' tévelygők iránt — hogy most a' politikai érettség mindinkább elközelgésével egyszerre zárja el utainkat, visszaúzzon bennünket azon alig feledett állapotba, hol a' hazafiai fájdalomnak biztos helye nem volt egyebütt, mint a' kebel legmélyebb redőiben, honnan fölkelteni 's napfényre hozni annyi lett volna, mint azok forrását örök betapasztás veszélyének tenni ki. Keserü sors, midőn ezt azok sürgetik leginkább, kiknek a' kiküzdötték fölött őszinte hazafiai örömet kellene éreznük!

Tulságok és kínóvások voltak 's lesznek mindenben és mindenütt; és bizonyára a' szabadabb elvekhez ragaszkodó politika cselekvésmezeje legkevésbé nevezhető azon térnek, hol illyesmi elő nem fordulna: oktalanság volna azért, mert az indulatok

fölhabzásakor azok tulesapásától tarthatni, darabra zúzni a' becses edényt 's kiönteni selejttel a' tiszt éreztet is. Ha valaki, bizonyára e' sorok írója nem barátja afféle politikai álmódosásoknak, mellyek a' gyakorlatival azért nem békülhetnek ki soha, mivel örökké csak elérhetlen ábrándképeken merengnek, 's míg szemek légebe meredeznek, eltíporják lábaikkal az élet legszebb örömvirágit; még kevésbbé lehetünk baráti azoknak, kik egyenlőséget, jogot, szabadságot, haladást 's több efélet pengetve semminek sem ellenségei inkább — természetesen tudatlanság, benső érték hiánya következtében — mint emberlétünk ezen legnemesb attributumainak, 's azok kellő kifejlésének. Voltunk tanuji nem egyszer az éretlen tömeg garázdálkodásának, nem mulasztottuk el többször is nyiltan, egész szigorúsággal kelni ki azok ellen, kik legdrágább kincsünknek — az alkotmányos szabadsággyakorlásnak szánakozásra méltó tevélységeik által aláásóji, megsemmisítőji: de soha egy pillanatig sem jutott eszünkbe fölhinni a' közhatalmat arra, hogy egyesek tévedésükért az egészet halalos sebekkel sujtssa.

Olly időkben élünk, midőn a' kellő mértéket megtartani nemcsak kormányának, de egyes köztisztviselőknél is szerfölött nehéz: nincsenek tiszta fogalmink azokról, miket leggyakrabban forgatunk ajkainkon; nincs meggyőződés-szülte akaratunk megküzdeni annak érdekében, mit jónak, igaznak, szentnek tartunk: itt gyávaság gúnyával ingereljük magunk ellen a' nagyobb erőt, mert tévedésünk közt kiméletesen bánik velünk; amott hallatlan erőszak 's jogbitorlásról panaszkodunk, mert a' kormány nem türhetvén tovább, hogy saját vérünkben duljunk, érezhetőleg kiáltja előnkbe a', „ne tovább! at. Mondjuk, hogy haladni akarunk, 's midőn a' kormány kezét nyujtva segítni akar, gyermekies dacz, vagy aszszonyias félelem közben visszarettenünk; rendet ohajtunk, 's magunknál konokabb ellensége a' rendnek alig képzelhető; szabadságért lihegünk, 's ha fölünk függne, rég elfutott volna annak alig pislogó fákláját. Alkotványosság embereinek valljuk magunkat, 's mihelyt aprócska érdekinkre jó a' sor, sietve ragadunk fejszét, hogy az alkotmány fáját derekasan döngessük; élünk halunk nemzetiségünkért, 's mégis egyenkint véve olly keveset teszünk annak érdekében, mintha közönyösb tárgy mi ránk nézve nem is léteznék a' föld hátán. Érdekegységet emlegetünk, 's nincs egyetlen érdek, mellyre nézve egyesülten kezét fogni, és léte hozásán kitartóan munkálkodni képesek volnánk; meszsze szép jövőről álmodunk, 's mégis úgy tekintjük a' jelent, mintha nem arra való volna, hogy jövünk alapját méhbe rakjuk le.

Szó szóval, tett tettel, elvek 's irányok magokkal 's egymás közt ellenségesen küzdésben tán soha nem voltak, mint nálunk jelenleg, — hol megfoghatlan hirtelenséggel esünk egyik szélsőségből a' másikba. Alig egy éve, hogy Magyarország jövőjének alapjául mástnem volt szabad tekinteni, mint a' népelem — demokratikai erő — fejlesztését; hatalmas párt hirdeté ezt ezer meg ezer példányban sajtó útján híres organuma által; kortesek ezrei küzdének ezen igazságokért meggyéink termeiben, 's utasítások jelenték magában az országgyűlés keblében, mi sok és erős pártfogóra számíthatott a' fön kimondott elv.

Alig egy éve, mi szörnyü változás! Azok, kik inkább akarak, hogy a' kir. városok ne hozassanak hozzánk közelebb, mint sem megengednék az ismét fölgyelőknek kormány általi kineveztetésüket 's atóli közvetlen függésüket, — azok most mit látnak újra meg újra ismételtetni — nem kir. városokban, mellyeknek országgyűlésünk kénye, kedve vagy belátása szerint több kevésb alkotmányos joggyakorlást adhat — nem itt, de egyenesen saját bástyáikon belül, a' megyék termeiben? Valóban keleti malacia kivántatik arra, hogy a' dolgok illy sebesen egymásra következő fordulatai közben a' régi kerékvágásban megmaradhassunk.

Nem akarjuk tovább feszegetni ezen vértrejtő, félig sem hegedt sebhelyeket, mert már a' mondatkiből is láthatja derék ellenünk: mi kevésbé tartós a' pártok élete, mi csekély biztosíték alkotványunk 's nemzetiségünknek illetőleg az ollyan működés, minőt a' politikai pártok részről hazánkban eddigelé tapasztalánk. Kell, igen is kell pártonkivüli ellensúly, melly ne hagyja elszakadni érdekében kormányától — nem a' nemzetet, de annak nagyobbkisebb töredéket; kell lenni pártonkivüli erőknél, hogy bármely töredék tulságai által a' nemzet egész sérülést ne szenvedjen.

Az, mit a' N. U. temesi levelezője kíván, helyén van akkor, ha hűtlen hivatalnok megbüntetésére, eltévedt egyesek utbaigazítása forognak szóban; ha megyéinkről van szó, a' főnidezett sorok alkotványellenesek, azért károsak, és veszélyeztethetők. Nagy baj, hogy a' szélsőségek oly sebesen szokták egymást fölváltva követni; még nagyobb baj, ha ezen hirtelen történt átmenet általánosnak mondható cselekvésben mutatkozik: pár év előtt minden, minek Magyarország nézve történni kellett, csupán és egyedül csak sajtó utjáni viták által fejlődheték tisztára — így tartá a' közvélemény; — most alig van egy megyei tisztelbeli eskü — ki ha érdeke úgy kívánja, fölül ne bírja emelkedni a' Journalistika rajoskodásán. Egyik oly nagy hiba mint a' másik; a' régi közvélemény bajjaival elégszer találkoztunk; az újabb, bizvást apathianak nevezhető állapot gyászkövetkezésinek egyikét a' N. U. főnideztük soraiban szemléljük.

Nem kívánjuk megyéinket — mint tán ellencink elhíthetnünk szeretnünk — még hibáinkban is magasztalni; mennyire hivatásunkkal jár, 's a' magyar sajtóviszonyok engedik, meg rójuk mi is, mint bárki más a' törvénykezelés vagy publico-politikai élet körében észrevehető visszaéléseket; de annyira soha sem felejtjük el azon kötelességeket, mikkel hazájához minden hű magyar kötve van, hogy azon eléggé nem sajnálható surlódásokat, mellyek kormány és megyék közt most már majd napi renden vannak, akár egyik akár másik félhez viseltető tulságos ragaszkodásunknál fogva még élénkbeníteni 's következtéseikben még veszélyesbökké tenni ügyekezünk.

A' melly hatalom elhiszi, hogy elveiben csalhatatlan, 's cselekvésben nem hibázhatik: megölheti a' szabadságot, 's gyalázatára válhatik ember-méltóságunknak. Oly tan, minő a' N. U. idézett soraiban rejlik, egyenesen illynemű meggyőződésre vezetné kormányunkat, ha ez valósággal olyan volna, mint a' régi oppositio némely elmaradt vezértagjai állítani szeretik; de szerencsénkre több százados tapasztalás párosulva elméleti bölcseséggel kezkeskednek a' fölül, hogy azon kormány, melly a' gondolatnak szabadabb nyilatkozásra tért nyitott, nem fogja egyes rövidlátók följajdulására lezárni a' sorompókat. Menten isten ez utóbbitól: nem egy vagy más osztály érdeke, de fejlődésnek indult hazánk 's nemzetünk léte 's egykori fölvirágozhatása iránti legszebb 's legalaposb reményünk fognának eltiportatni, ha a' helyett, hogy szenvedély-nélküli szakadatlan munkássággal ügyekezzenek szorosbra fűzni a' lánczokat, mikkel nemzet és kormány elválaszthatlanul egyesítettvék — ha e' helyett mondjuk — nem ismernék magasb czélt, mint tágitni a' kötelekeket 's egyesek hibáijért — mellyek azon kívül hogy csak kivételesen fordulnak elé, más az illető testületek kebléből merített ellenszerek által orvosoltathatnak egyedül sikeresen — az egész szerkezet bukását, szándékosan vagy nem tudva, mit cselekszünk — siettetjük.

Mármarosok közgyűlése. Mint előbbi tudósításomban érintém a' jun. 23ai évnegyedes közgyűlés főleg a' tisztújítás csendes menetére czélzó rendszabályok és nemesi összeírás megvizsgálása végett tüzetett ki, az utóbbi meg is történt, de a' küldöttségleg kidolgozott rendszabályok érvényességre azért nem emeltethettek, mert a' megye Rdei azok által magokat lekötelezték, azt kívánták a' törvények értelmében, hogy csak magok által választandó örszék, vagyis törvényszék mondja ki rájuk a' statutumokban megállapított büntetéseket, de főisp. helytartó ő maga ennek kinevezését magának követelvén, 's elnöki sérelme nélkül ettől elállani nem akarván, a' Rk inkább a' rendszabályok tételétől elállottak, semhogy a' szabad választási elv veszélyeztessék, ennek megtörténtével főispáni helytartónk szavát beváltandó, a' köz kívánattá vált tisztújítást jul. 14ére tűzte ki. — Megyénkben már 9 év óta két hatalmas párt küzdött egymás ellen, és a' hol illy hatalmas felek vannak, az ezektől válhatlan árnyékoldalak sem maradnak el 's mint szokás, hol pártok győznek, a' tisztviselők egyedisége inkább kortesi ügyesség mint képesség által föltételeztetik; azért is hogy illy győzelmet ki vinni ne kénytelenitessünk, abban lön a' megállapodás, hogy az első alispáni hivattalól kezdve az utolsó eskütti egynépes a' megyei intelligentiának nagy részéből álló összejövetben jelöltesse ki az egysédek, 's egymásnak kölcsönösen tegyenek ígéretet, hogy e' czélbul mellözve minden aljas korteskedést szép móddal igyekezzenek odabírni a' népet, hogy azon esetre, ha az így kijelöltek a' kormányzó által is ki fognak jeletetni, azon helyre választassanak meg,

teljesen hívén a' Rdek, hogy midőn a' megyei értelmiség nagy része így nyilatkozik, tisztelt főispáni helytartónk is e' nyilvánult közakaratot elősegítendő és semmi más töredék ennek ellenébeni pártviszályokat előidézni nem fog, vagy legalább a' nagy rész szilárd egyetértésén hajótörést szenvedend. Ez meg is történt, — 's bár az előleges választáson átesett több elégtelen telt legyen is lépéseket némely hivatalok elnyerése végett, mindazáltal nagy részire nézve az egyesülteknek ő is egyet értettek, így esendes tisztújításra méltán számíthatunk, 's hogy az előbbiekhöz képest kevés korteskedés történt, mutatja csak azon körülmény is, mikép a' megye roppant száma 's ez előtt sok ezerre menő választóji közül, mostalig volt jelen több 1800 szavazónál, főisp. helytartó ő maga az így eleve nyilvánult közakarotnak nemcsak ellen nem szegült, hanem a' megyei egyetértést még az által is kívánta előmozdítani, hogy a' hol erős oka nem volt, a' kijelölést a' megállapodás szerint intézte, illy előzvények után bár nagy rémulést okoztak a' városiaknál az elnökünk által tett szigorú rendszabályok és nagy számu berendelt katonák, mindazáltal legkisebb zavar sem történt — 's az egész tisztújítás 3 óra lefolyása alatt katonaság közbe jött nélkül megtörtént. A' tiszti kar egyszében következő: első alispán: csebi Pogány Károly; 2ik Mihályi Gábor; t. székí bírák: Móricz Péter, Tóth János, Kovásy Mihály és Csatáry József; főjegyző: id. Várady Ádám; 1ső alj. Nánásy Lajos; 2ik ifj. Várady Ádám; házi főadószedő: Szaploneczay Pál, hadi: Móricz Antal; al-pénztárnokok: Gyenge László, Cziple János és Szöllősy Károly szavazatainak átadásával lett: Horváth Károly; nemesi pénztárnok: id. Asztalos Péter; fő-ügyészek: Fábian János és Szöllősy Balázs 1053 szavazattal (Csiszár Mihály ellenfelének volt 723) 's csak ez egy állomás töltött be szavazat által; al-ügyészek: Kovásy Gábor és Héder János; főszámvevő: Tar Gáspár; segéde: Kürthy Sándor; levéltárnok: Bogdán Mózes; segédekül nevezettek: Fejér Antal és Csiszár Lajos; várnagy: Hadady István, ki egyszerűs mind tisz. eskütnék is kinevezetett; főorvosok: Kapu Lajos és György József; seborvosok: Finta Anzelm, Domaházy József és Kornfeld Victor Mihály; a' felsőjárású állomást, mellyt eddig a' megye tökéletes megelégtetésére F. . . J. . . töltött vala be, a' megyénkben közelebb működött biztosság munkálata következtében jött felsőbb parancs, őt bizonyos megkínzott lelkeszné föl nem bonczolása miatt hivatalától felfüggesztetni 's tiszti kereset alá vétetni rendelvén, ő mg. a' Rdek általános kívánatára, pöre bevégettetéséig nem töltötte be, hanem ideiglen ez állomásra Kutka Elek orvostanárt nevezé ki; földmérők: Bernáth József és Mózer József; magtári biztos: Bogdány Sámuel; esendbiztosok: Danka János, Hanka Márton, Jody Miklós, Rednik János és Rednik György; kiadó: Várady Lajos; az irnokokhoz egy megürült állomásra Petrovay János nevezetett ki. — Felsőjárású főszolgabíró: Szaploneczay József; al: Mihálka László és Szaploneczay Sándor; rendőri: Mihályi György; esküttek: Balázs Lajos, Mann Péter és Rednik Mihály; kaszójárási fősz.: Jurka János; alszol.: ifj. Jura György; rendőri: Petrovay József; esküttek: Vincz János és Sárkány Mihály; szigetjárású fősz.: Mann József; al: Selevér Elek és Vlád László; rendőri: Hatfaludy Sándor; esküttek: Vincz György, Várady Károly, Szaploneczay Gábor és Reviczky Károly; alsz.: ifj. Kovásy Károly és Tomka Pál; rendőri: Nyegre László; esküttek: Benkő Ferencz, Szilágyi György, Fogarasy Gáspár és Kovásy Sándor; verhovinajárási fősz.: Török Károly; alsz.: Móricz Samu; rendőri: Réthy László; esküttek: Selevér Pál és Czébely Mihály. Az így alakult tiszti kar hitletételekor eddigi jegyzőkönyveink nyomán a' megye részéről a' főjegyzői és levéltárnoki kinevezés ellen ovás tétetett. — E' tisztújítás megyénkben új életet szült, mert visszazállott a' béke 's legyen szabad kimondanom azt, mikép a' jelen tisztikarban a' közvélemény pártoljait nagy részben feltalálhatni, de két név, mellyeket a' megye hosszab időig tartott hivataloskodás alatt tisztelni és szeretni megtanult, hiányzik, az egyik szeretetünket teljesen bíró volt első alispánunk Mann László, ki 43 éven át viselvén a' megyei hivatalokat, mindenütt, hol igaz bíróról 's pontos tisztviselőről szó van, az ő neve eszmetársulat utján nem maradhat el; e' férfu a' bizalom közepett lépett vissza, és ő, ki megyei állásunkat 's az egysédek képességét igen jól ismeri, volt főintéző e' békes átalakulásra, kiről, midőn a' megye összes Rdei bucsut vettek, helyesen mondatott, hogy egy szép

multnak emléke fogja kisérni hátralevő napjaiba; a' másik Szaploneczay Zsigmond volt főszolgabíró neve, ki szintugy a' közszeretetet, mint munkásság utján teljesen bírván bizalmunkat, midőn az alispáni hivatalra nézve választásunkat megnehezítve 's a' megyét ez által ujabb erő pártoknak kitéve látna lenni, a' közbéke-fentartás tekintetéből önként visszalépett; e' két tisztelt férfunak jegyzőkönyvileg közbeesülés szavaztatott. Ez alkalommal e' megye egy más nagy kötelességét kívánta leróni, nevezetesen miután láttuk, hogy már többé ahoz remény nem lehet, miszerint Vay Ábrahám gr. főisp. ő excentiáját kormányzóul visszanyerjük, a' mi végett megyénk felirt, e' felírásba foglalt érzetünk tolmáclására 's búcsúvételre első alispánunk vezérlete alatt fényes küldöttség neveztetett ki, 's helyt. ő mtga is örömmel járult e' küldöttség-kinevezéshez, mert mint mondá, hasonló esetben a' csatlakozást ennyire tanusítva látni, minden kormányzóra nézve kedves dolog. — Ennyi sok kedves tudósítás után, legyen szabad egy kis kellemtelenséget is megírnom, mi ebből áll: tisztújítás bevégettével harmad nap első alispán ur szóval előterjeszté, hogy ő a' megyei közbizalom által választatván igazgató megyei elnöknek, e' hivatalt épségben kívánja fentartani, legközelebb pedig főisp. helytartó ő mtga azon kiadott rendelete által, hogy ezután a' postán a' megyéhez küldendő rendeletek és levelek bontatlanul küldessenek hozzá, midőn e' megyében van — eztsértvelenni látván ez iránt intézkedést kívánt tétetni, melly előterjesztésre, 3 egyedet kivéve, az egész megye Rdei, a' levélfelbontási jogot igazgató alispáni körhez köve lenni ismervén, mert felelősség nélkül a' megye valamint a' levél-elküldést, ugy a' felbontásnak sem engedheti meg, ezt pedig csak az általa választott alispántól követelheti, de a' főisp. 's ennek helytartója a' megyei igazgatás felügyelésére 's nem annak teljesítésére is levén felállítva, határozatilag oda utasított előadó alispán ur, hogy a' leveleknek bontatlanul kezéhez adatasa iránt tegye meg a' rendelkezést, — melly határozat ellenében azonban helytartó ur nyilvánítá, hogy elnöki jogánál fogva akkor, midőn tetszeni fog — e' jogot ő is gyakorolni fogja. Szöllősy Balázs.

Zalaegerszegen jul. 14én tartott székfoglalási gyűlésünköl sietek önnel közleni azokat, mik kormányzónk Festetics Leo gr. ő mélt. székfoglalása előtt és alatt történtek, 's hogy azokat, mik az ünnepelet igen mindennapiassá tevék, kellőleg felfoghasa ön, némely körülményeket felvilágosítani nem lesz fölösleg. Tudni kell, hogy a' szerintök szabadelveknek bizonyos töredéke annyira kimerítette bizodalunk és tiszteletét a' megye volt kormányzója iránti szeretetben, miszerint felejtve azt, hogy mindenkinek, bár legkedveltebb egyed legyen is, hivatalkodása végetlen nem lehet; felejtve, hogy az administralionalis rendszer, habár ugy volna is, minmagunk követelésének, melly a' nemzet atyjainak szabadelvű része által hongyülésileg kijelentetett, kormány által történt teljesítése; szem-ügyre nem véve, hogy az ujnak látzó kormányrendszer, bár jövendőre nézve aggodalmat gerjesztő is, mindazáltal nem annyira ujdön, vagy alkotvány-ellenes, hogy annak nyomát akár ősi institutióinkból kipuhatolni, akár törvényinkből kimutatni nem lehetne, eltökélte magát mindent elkövetni, mi által bizalmatlanságát akár a' kormányzó, akár az életbe léptetett rendszer ellen nyilvánítsa. Nem akarom a' történetek indokait kutatni, sem azt, hogy magas állása 's közhírben levő miveltségénél fogva mennyire felejtkezett méltó helyzetéről, bonczkés alá venni nem feladatom, mert sajnálom a' történeteket, mint ugyanazon elveknek barátja egyebekben és követője, azért itéljk meg azok önmagokat; de érett hideg megfontolással, 's nem tulszigazott hévvel és inkább azt, mit javasol a' jőzan politika? mint mit a' lelkesedés, követve; kik a' történetek előidőzői voltak. — Ezeket előre bocsátva, mi magát az ünnepelet illeti, igen száraz, közönséges 's ha ő mtga velős és jövendőnkre nézve minden jót ígérő beszéde, nemkülönben köztisztelétü Deákunk magasztos szónoklata fel nem hangolja kebleinket, igen mindennapi lett vala. Ugyanis a' székfoglalást-megelőzte nap ő méltósága minden kisérlet és fogadtatás nélkül megérkezvén székvarosunkba szállását a' megyeházban elfoglalta, másnap a' tisztikar által hivatalosan megtiszteltvén ennek 's a' megye katonaságának kisérteben a' sz. lélek hívására ment, mellynek végeztével a' megyeházba jött, elfoglalandó elnöki székét azon teremben, mellyben a' zalai közönség feszült figyelemmel nézett a' dolog mikénti kimenetele elibe. Itt röviden

érintvén felsőbb kegy. kineveztetését, átadta fel-
 vasásra főjegyzőnek helyettesi oklevelét, mi meg-
 történné, felszólítá Deák Ferencz tb. urat, mint kihez
 hosszú évek viszontagságin edzett barátság, de kü-
 lönös tisztelet is csatolja, a' fölesketésre, mit letévén,
 elnöki székét elfoglalta. Ezek után egy tartalomdus
 's mondhatni mind szövegére, mind foglalatjára néz-
 ve remek beszéddel kezdé meg kormányzói pályáját,
 élethíven rajzolván azon nehézségeket, mellyekkel e'
 tekintetben találkozni kell, mik legyőzésére bár ere-
 je kevés, a' megye lelkes Rdei hazafiságától azonban
 mindent reményl azok leküzdésére; megemlítvén a-
 zon viszonyt is, melly őt a' megye Rhez szorosán köti,
 most visszaidézte a' multak borutlanabb képeit, le-
 hetlen nem örvendeznie 's egyszersmind reményt nem
 táplálnia keblében, midőn a' Rben zsengekora játszó-
 társait, 's magában a' megyében politikai hite bölce-
 jét szerencsés karolhatni; 's ámbár igaz, hogy később
 családi viszonyai őt ezen megyétől eltávolították,
 dagadt kebellet osztozott mindazáltal azon dicsőség
 érzetében, mellyet e' megye fíradhatatlan 's minden
 szép 's jóra kész R. magasztos lelkesedéssel kivittak;
 a' bizodalmat illetőleg pedig, melly a' RR. 's a' megye
 volt közbizodalmu kormányzója közt létezett, bár
 most a' R. rokon érzetétől azt nem követelheti, igaz-
 ságszeretettől mindazáltal feljogosítva érzi magát
 reménylhetni: miszerint hivatala küzdterén szorgalmat
 és fáradságot nem kimélve, az akadályoknak
 férfias szilárd kitűréssel ellenállva, és mindazt, mit
 törvény, igazság 's alkotványos életünk kifejleszté-
 se követel, megtéve, ha majd egykor a' megye kor-
 mányát leteszi, a' RR. érdemlett bizodalma kísérendi;
 folytatva tovább, miszerint rend és szabadság a' cél,
 mellyet fenntartani 's hol az nincs, helyreállítani leg-
 főbb feladata, 's e' tekintetben részrehajlatlanság 's
 igazság az istenség, minek hódolva áldozandik 's mi-
 vel a' nehézségek miatt megtörnék ereje, felhija és
 számít a' RR. erélyes és szilárd közremunkálására 's
 eszélyes tanácsaira, hogy gyámolítani fogják 's meg-
 tenni a' törvények és alkotványos életünkben kifejlett
 jogszerű szokások korlátai közt mindent, mit k. kirá-
 lyunk java, hazánk jólléte és boldogsága, és a' t. KK.
 és RR. valamint édes megyénk borutlan ege 's dicső-
 sége tenni igényel, melly törekvései pártolására is-
 méltelve hathatósan szólítja a' RRt. — Megjegyzendő
 itt, hogy minden törekvés daczára, mellyet egy nagy
 rész elkövetett, hogy a' helyettes meg ne éljenzes-
 sék, az általa mondott beszéd nyomatékossabb kifeje-
 zésire a' komolyan 's mindeddig némán hallgató kö-
 zönség szájából harsány éljen tört ki, 's így a' nem
 akarók igyekezete megzafolva lett, bár a' követke-
 vény mind egyikünk aggodalmát is, mellyet az 1723:
 56 t. cikknek a' kormány által történt hirtelen élet-
 beléptetése bensőnkben támasztó t, miszerint az ujnak
 látszó rendszer nem országszerte olly rosz beligaz-
 gatás rendbe hozatalára, mint inkább holmi idegen 's
 alkotványellenes felsőbb nézetek létesítésére volna
 irányozva, minélelőbb megyénk olly annyira rosz bel-
 igazgatásának rendbehozása által eloszlattnak, mit
 ha kormányzók beszédének valóban hitelt ad-
 hatunk, ha komoly és szent az, hogy részrehajlatlan-
 ság és igazság az, mik cselekvésit kormányozzák,
 szabad reménylenünk, hogy azt, mit magának irá-
 nyul tűzött ki, a' tisztikar 's az alatta levő végrehajtó
 hatalom létegenek legparányibb izceskjét tevő e-
 gyedetől is (az évnegyedes pörbirtót sem véve ki)
 szóval az alispáni hivataltól az utolsó koldusbirói jog
 és méltány szerint követelni fogja, büszke öntudattal
 számíthat nemcsak a' RR. bizodalma, hanem a' rop-
 pant számú nem nemes megyebeliek áldást eső há-
 lójára is. Ezt Cs. bíró, aggodalmat jelentő beszéde
 váltá fel, ezen szónok szerint örömmünepnek kellene
 lenni e' napnak, de Zalára nézve ez gyásznap, mert
 nemcsak szeretett főispánját vesztette örökre a' me-
 gye; sőt az által, hogy idegen elemet tol a' kormány az
 alkotványba, új zaklatás 's nyomásoknak nézhet elibe
 a' nemzet, szóló azonban ezuttal tovább nem terjesz-
 kedik akkorra tarván fen azt, ha majd sejtelmet tel-
 jesülni látandja, kívánván hogy örömeire ezafolatnak
 meg a' jövő által aggodalma. Ezek után mielőtt más
 tárgyak vétettek tárgyzó törvénynek mindeddig
 életbe nem lett léptetése, D. F. köztiszteletű szónokunk
 szokott ekesszóval esetelte a' részek visszacsopot-
 tatása történetét, megmutatván, milly veszedelmet
 vonhat maga után az, ha a' kormány kellő tisztelettel
 nincs a' törvények szentsége iránt; mi a' részeket il-
 leti, száz éves igazságos küzdelmei után csak 1837/6.
 sikerült a' nemzetnek, hogy a' visszacsatolás törvény

által kimondatott, 's már kilencz éves a' törvény, és
 nemcsak hogy életnélkül alszik az, de a' nemzet ag-
 godalma eloszlatására mindeddig csak lépéseket sem
 tapasztalunk, mellyekből fogantatására komoly
 szándokát láthatnók; az utolsó hongyülés e' nemzet-
 alacsonyító helyzetet látván, felkarolta komolyan az
 ügyet, 's fájdalommal kelle tapasztalunk, hogy a'
 hanyag eljárásnak koránsem az illető részek Rdei,
 mint inkább magában a' kormányban fekszik alapoka;
 hiszen köztudomásra van, hogy K. S. megye főispán-
 ja, ki fensőbb parancs- 's a' kérdésem megye Rdei ki-
 vanatának ellenszegülve daczolt a' törvény szentsé-
 gével, nemcsak nem érezte e' miatt az illő bünte-
 tést, sőt titkos tanácsossá lett; — mit tetta' mult hon-
 gyülés? elmarasztaltatni kérte a' részeket, amde mi
 sikerrel? a' nem szűnő sürgetésekre beküldetik K. J.
 itélőmester egy k. ügyész 's hites jegyzővel az itélet-
 tet fogantatandó és lealacsonyítására mind a' tör-
 vény mind kormány mind nemzetnek, mi történnék? az
 erdélyi kormány egyenes parancsára közvetlen meg-
 bizottai egyhelyütt, majd az alispán más helyen ellen-
 állnak; 's mit tesz a' kormány a' részek ügyében? hall-
 gat, a' részek bizonytalanságban sínylenek, és az er-
 délyi lapok gunyolva komédiának nevezik az egészet.
 sőt egyik lap ezen tulmenvén azt mondja: meg kellett
 volna az itélőmestert kötozni. Hol a' felsőktől a' tör-
 vény nem tiszteltetik kellőleg, ott a' tiszteletlenség
 az alattvalókban is elterjed, ott rend és szabadság
 karöltve nem járhat, hanem okvetlen vagy anarchiá-
 nak kell következni, mert a' törvények elhanyagol-
 tásából először tiszteletlenség, ebből bizodalmatlan-
 ság és ezt megvetés követi, végre szabadság 's a'
 társasélet kötelékeinek szétrombolása okvetlen be-
 következik, hosszas beszédét azon indítvánnyal fejez-
 ztén be: hogy ő felsége kéressék meg a' ré-
 s z e k e t t á r g y a z ó t ö r v é n y é l e t b e l é p t e -
 tésére, 's az e' tárgybán hozott itélet végbehajtására
 's ez indítvány pártolására a' rokon helyhatóságok
 is szólíttassanak fel. — Szólót H. V. váltá fel 's bizo-
 dalmatlanságot jelentvén a' kormány iránt azt indít-
 ványozta, hogy a' bizodalmatlanság jegyzőkönyvileg
 jelentessék ki a' kormány iránt, mire azonban az e-
 löbbi szónok megjegyzé, miszerint a' bizodalmatlan-
 ság ollyas valami, mivel játszani nem lehet, mert kö-
 rülményink egészen mások, mint például a' francia
 nemzetéi, ott a' kormány mindig a' nemzet többségé-
 nek akarátát képviseli 's ha elveszti, többé magát fen-
 nem tarthatja, hanem okvetlen le kell lépnie; nálunk
 ez másképen van, itt a' kormány az marad, ha az egész
 ország bizodalmatát elveszti is; mivel azonban termé-
 szetiben rejlik az embernek, hogy mások bizodalmat
 bírn szereti, 's azért tesz is valamit, azért szerintem
 jobb ezzel csak fenyegetőzni, mint sujtani, mert kön-
 nyen megtörténhetik, hogy minket sujtana a' bizodal-
 matlanság kijelentése. — Szólót Cs. L. követé ez, rö-
 viden érinté, miszerint öneki a' kormányban azok után,
 miket a' nemzet ellenében tett, bizodalma soha nem
 volt, 's ámbár a' kormány mitsem tett, miszerint maga
 iránt a' nemzetben bizodalmat gerjesztett volna, jegy-
 zőkönyvileg kijelenteni azonban nem o hajtja, elégel-
 vén ha a' közgyűlés a' bizodalmatlanságot helyesli.
 — Ezután H. J. K. váltott egy pár szót a' bizodalmat-
 lanság felett, kijelentvén: miszerint olly kormány ir-
 ránt, melly a' törvényeket maga nem tiszteli, melly Gal-
 liczia Lodomeria Dalmátországot a' szent korona ha-
 tóságához mindeddig vissza nem csatolta, melly a' fő-
 ispanokat ok nélkül elmozdította 's a' részeket, mind
 a' mellett, hogy 1836ban világos törvényt fogva
 visszacsatoltattak, mindeddig vissza nem csatolta,
 bizodalommal viseltetni nem lehet, egyébiránt szóló
 D. F. indítványát pártolja. Ezután H. V. tb. D. F. be-
 szédét kinyomatni indítványozá, mire Cs. L. rögtön
 azt jegyzé még, hogy ő jól tudja, miszerint D. azt nem
 közölheti, mert tán egészen más jöne ki belőle mint a'
 mit mondott, hanem azon gondolat, hogy 15 éven át
 tartott beszédeit bírn melly kincs volna, az eszmék
 kapcsolatánál fogva szóló a' gyors írászatra ment ál-
 tal 's indítványt tön, hogy a' szomszéd megyék pél-
 dájára megyénk is gondoskodnék gyors írókról mire
 első alispánunk megjegyzé, hogy ő e' tekintetben már
 tön lépéseket, 's ha tetté a' RR. jóváhagyása követi,
 ugy jövő közgyűlésünket már gyorsíró fogja írni; most
 egy kis mulattató vita támadt, egy bíró indítványára,
 ki midőn a' Pesten tisztelgeni megjelent választvány
 jegyzőkönyvből első alispánunknak szeretve tisz-
 telt volt főispánunkhoz mondott igen érdekes bucsu-
 beszédét hallá olvastatni, ajánlá annak kinyomata-
 sát a' Rdeknek, de mivel alispánunk szabadkozva áll-
 lita, hogy írásban nem bírja, S. tb. ki igen kíváncsi

volt valamit belőle még hallani, felszólítá alispánun-
 kat, hogy mondana el, mit azonban ő, részint mivel
 csak egyes részre emlékezék, de különben is ál-
 lása, 's a' hely körülményeivel megegyeztetetőknek
 nem gondolhatván, abban hagyott. — Ha a' sok in-
 dítványt tekintjük, valóban esudálkozunk, hogy annyi
 közt nem jutott méltány a' főisp. helyettes beszédére,
 pedig ha foglalatja okot ad a' kinyomatásra, valóban
 tartalma megérdemlé. Ezután némelly magánytár-
 gyak kerülván szönyegre ezek elintézése után a'
 gyűlést ő mtga berekeszté. Gyűlés után a' tömlőző-
 ket megvizsgálván a' rabok ételét is megízelté 's vé-
 gre a' középponti főbíró, és megye katonáinak kísé-
 rében szállására visszatért. — Ha tekintjük azon pon-
 tot, mellyet Zala többi megyéink koszorujában maga-
 nak kivívott, valóban bámuljuk azon fogadtatást, mel-
 lyet helyettese iránt ama kis szabadelvű résznek ha-
 tározata szerint tenni engedett, mert bár aggodalmas
 mindenikünk előtt a' gyanúsított kormányzasi rend-
 szer, de azért műveltségünk magával hozta, tisztele-
 tet habáresak külsőleg is irányában mindenesetre mu-
 tatni lehetett vala, különben is, ha csakugyan aggo-
 dalminak valószínűnek, 's a' főisp. helyettesek nem a'
 beligazgatás rendbehozására, hanem alkotványellen-
 esezelokra valóának létesítve, neessék senki kétség-
 be, bírn még annyi eréllyel alkotványunk, hogy illy be-
 lé nem illő új elemről megszabaduljon. B. F.

Zay-Ugrócz. Alig tün le az itt felállítandó
 posztógyár alapkövetelének fényes ünnepe, ismét
 új 's nevezetes tüneménynek valánk tanui, jul. 16án
 ültek t. i. össze másodizben az ág. hitv. evangeli-
 cusok felsőbb tanintézetének oktatói, hogy az 1842-
 dik évben kidolgozott zay-ugróczai rendszert az idő és
 körülmények kívánatihoz képest részint kijavítsák,
 részint pedig a' fe gym ód- me g a' H l a p i t á s á l t a l ,
 pótolják. Zay Károly gr. ur ő mtga, mint a' magyar-
 honi ág. hitv. evangelicusok főfelügyelője, kinek or-
 szágyűléseken, iralomban 's a' zay-ugróczai posztó-
 gyár-felállítás által, hazánk műiparának előmozdi-
 tásában becsülhetlenek érdemei, ezen iskolai rend-
 szer közvetőleges létrehozása által is igen szép szol-
 gálatot tön hazájának. Az anyagi és szellemi előha-
 ladás illy kézzelfoghatólag üdvös tényei épületes fe-
 leletül szolgálhatnak a' haladási párt most szerteszt
 olly háborítatlanul vitézkedő elleneinek, 's azoknak
 kivált, kik e' vezértelen párt minden működését igen
 bölesen a' negativitás terére kívánnák szoritni. Sok
 olly bajnokot a' haladás zászlójának, mint Zay Károly
 gr., és szó és tetta' maga helyén nem fog hiányzani! —
 Részt vettek a' tanácskozásban: Szabó József sopron-
 nyi, Hunfalvy Pál és Forberger György kézsmarki,
 Király József és Müllner Matyas sopronyi, Michnay
 Endre, Németh Sándor és Lichner Pál pozsonyi, Hla-
 vacsek Mihály és Greczmacher János löcsei, Bloch
 Móricz szarvasi, Kanya Pál és Teichengraber Lajos
 pesti, Jurányi Samu nyiregyházi, Némethy Pál és
 Szánthó János miskolci, Breznik János és Kunczi-
 us Károly selmeczi, Fuchs Albert és Kraizell András
 eperjesi oktató urak. Jelen voltak azonkívül, báró
 Jeszenák János ő nga, Borsiczky István Trencsény-
 megye hajdani lelkes követe, Osztróluetzky Gusztáv
 ugyanazon megye alispánja, Gyöngyeli János, mak-
 lári Pappszász Ferencz és Fekete Lajos h. ügyvédek,
 Tatay István, Tomka Kálmán, Csecsetka Samu nevel-
 ők és több más ur az egyházi és világi rendből. Ezen
 pótlólag kidolgozott iskolai rendszer me g a' magyar-
 honi ág. hitv. evangelicusok f. évi aug. 15én ő mtga
 Zay Károly gr. ur elnökléte alatt tartandó egytetemes
 gyűlésen tanácskozás alá fog vétetni, 's e' helyeni
 helybenhagyatása után minden ág. hitv. evang. tan-
 intézetben kötelező re jüvé eválandik. E t e .

A m. gazd. egyesület ismételteszintű szakos-
 tálya f. é. julius 21kén tartott ülésében a' középponti gaz-
 daképező intézet érdekében a' magasb tanosztály számá-
 ra 's nevezetesen a' földmívelési 's állattenyésztési tan-
 székre képezendő 's e' végett külföldre utaztatandó egye-
 det, hét é r d e m e s versenyző között, Bartók János ur-
 nak, az egykori rohonezi intézet egyik jeles növendéké-
 nek, jelenleg gyakorlati gazdatisztnak személyében meg-
 választá. Az utasítás, melly Bartók urnak érdekes és tanul-
 ságos útját közelebből kijelölendi, annak idejében a' „Ma-
 gyar Gazdában“ közöltetni fog. Pesten julius 21 1845.—

Az 1846dik évi Mezei Naptár ügyében.
 A' magyar gazdasági Egyesület hatását, különösen
 a' köznépre nézve, hasznos ismeretek terjesztése ál-
 tal ezután is gyakorlani kívánván, ebben eddigi orga-
 numát jövendőre is megtartotta, a' Mezei Naptár
 1846ik évre is folytatattik 's augusztus elején már
 teljesen elkészülve megjelenend. Iránya az eddigi
 megmaradt; tartalma következő: 1) Korszámlálás
 és égtest-fogyatkozások. 2) Kamatmutató tábla. Név-

naptári világosítások. 3) A' 12 hónapból álló naptár, mindenik hónap alatt időszertint gazdasági utasítások. 4) A' m. g. Egyesület munkálkodásai 1844—1845. 5) Szüret és pinze-gazdaság. 6) Miképen nemesíthetni a' gyümölcsfákat? rajzokkal világosítva. 7) Miképen kell tagosított kisbirtokon gazdálkodni? 8) Hogy kell jó dohányt termeszteni? 9) A' szarvasmarhánál leggyakrabban előforduló betegségek. 10) A' selyemtenyésztésre Magyarországon legalkalmasabb fejedérs-mivelésről. 11) Jégverés ellen kölcsönösen biztosító magyar egyesület. 12) Magyarok krónikája. 13) Magyarország földleírása. 14) Mulattató történetek, versek, dalok. 15) A' fels. uralkodó ausztriai ház genealogiája. 16) Egyházi, kormányi 's törvényszéki személytár; megyei, kerületi, királyi és szabadbírók városi tisztikar. 17) Hóni egyesületek. 18) Gazdasági intézetek. 19) A' magy. gazd. Egyesület által kiosztott jutalmazások. 20) Erdélyország. 21) Magyar-és erdélyországi vásárok. 22) Gazdasági könyvhirdetés. — Különös figyelmet fordított az Egyesület arra, hogy a' közbizodalmat 's megeléglést, mennyiben azt, fájdalom! az 1845ki Mezei Naptárnak egyedül a' könyvnyomóintézet hanyag gondatlanságamiatt történt piszkos kiállításai által veszté, visszanyerje, 's valóban az újon rendezett Beimelféle könyvny.-intézet új ügyvivősége ezen czélnak megeléglésünkre felelt meg 's a' közbizodalmat 's eléglést e' részben visszanyertnek hisszük. Az ár jövőre is az 1845ki maradt: példányonként beütve és másfél iv írópárossal ellátva t. i. S e z u s t k r a j z á r; nagyobb mennyiségben készpénz fizetéssel vevőknek szától 25 engedtetik. Kapható 's megrendelések elfogadtnak alulírtán, Pesten újvilág utca Ilkeyház 2ik emeletében. Fényes Elek egyesületi előadó mint a' M. Naptár szerkesztője.

Középponti egyesületi munkálkodások.
A' m. g. a z d. E g y e s ü l e t kormányzó választványa f. é. július 15én tartott ülésében, miután a' közgyűlésileg elhatározott tagsági oklevél alakja és szövege megállapított 's a' mult országgyűlésben sikeretlenül elhangzott 's rend hiányában sanyló hazánk mezőgazdasága előmenetelére föltétlenül szükséges eseléndrendszer és réttöntözési törvényjavaslat mi módon lehet előmozdítására nézve a' tovább teendő lépések körül véghatározat történt, a' legszivesh részvét közt olvastatott fel t. cz. H e n d e l Lajos ideigl. titoknok ur következő jelentése: „Június 28. 1845. Baranyamegyében egy gazdasági fiók-egyesület tervezvén, ez, — ámbár tagjainak száma eddigéig nem nagy, de azon biztos reményben, hogy e' szép, kiterjedt és a' gazdaságnak minden ágaihoz oly alkalmas megyében lehetetlen közpártoltatásra nem találma, alakultnak nyilvánította magát. Addig is, míg reményünk az Egyesület tagjai szaporodása felől való, csak ideiglenes tiszviselők választottak, de alapszabályok nem hozattak, azonban előleg határozatott, hogy ezek az anyae egyesület által tervezett és a' Magyar Gazda 13. számában közölt új szerkezet szerint fognak alkotni. Az Egyesület gyákorlati működéséhez alkalmas tért már eddig is a' köztjót buzgón pártoló nm. Scitovszky János pécsi püspök ur ex cel. kegyéből nyerni szerencsés volt, ki is az Egyesület foyamodtára Kárászón fekvő kertjét, annak, esekély haszonbér mellett általengedni méltóztatott. Adja Isten, hogy e' szenge Egyesület hatalmas fejlődjék ki 's a' köztjót hatás-köréhez képest előmozdítsa! Melly becses jelentés követteztében a' baranyamegyei nagydéremi gazdák hirlapok által ujjalg felszólítottani 's megkérdetni rendeltettek, hogy a' m. természetvizsgálók Pécsen tartandó legközelebb ülésén már csak azért is minél számosabban sziveskedjenek megjelenni, hogy ez alkalommal a' már megindított fiókot az egész megyére kiterjeszteni, megállapítani 's az anyae egyesülettel egy testté és vérré olvasztani lehessen. Minek biztos sikerülése iránt baranyai gazdátársaink kifejezett értelmisége mellett a' korm. vál. legközelebbi sem kételkedik. — Jövő augusztusi pesti vásárkora korm. választvány közgyűlés-tartásnak látván szükségét, annak napját ugyanazon hónap 24ére (a' nemz. casinóban d. e. 10 ór.) határozá, mellyre tehát igen tisztelt tagtársaink közül minél számosabban megjelenni kéretnek, Pesten július 20. 1845. T ö r ö k J á n o s, mint a' m. gazd. egyesület titoknoka.

Nemz. színház. Az eredeti m. színművek úgyében. A nemzeti színházhoz mai napig előadás végett beadott eredeti színművek mind megvizsgáltván, közülök újjában elfogadtattak: „S z ö k ö t t e s z i n e s z és k a t o n a”, „A t y á t l a n” és „V é g r e n d e l e t”; a' többi méltóztatassanak az illetők elvitetni, reggel 9 és 10 óra közt, a' nemzeti színházi irodából. Pesten július 27kén. 1845. S z i g l i g e t i, titoknok.

Budapesti napló. (Aug. 3kán.) Mult naplónkban az egyetemi nagys. rector-választásról levén szó, az egész mondat nem fejeztetett be, 's így most az egészét köv. kihagyott szókkal kérjük pótoltni: nagys. rectorra 30d. kiáltatott ki teljes ünneppéllyel magyar nyelven Havas dékán ur által: Vizelety Ferencz, egyházi törvénytanító leléptével Fabini Theodor egyetemi szemész tr. ur. — Tegnapelőtt éjjel a' budapesti hajóhídon a' vámszedők krónikájában epochalis esemény történt: épen a' mult hónap jelenbe olvadása perczében csusszant át

a' hidvámjog minden járulékosul az eddigi kezékből az új bérlőkéibe; melly alkalommal szomoruan némultak el az előbbi gorombaságok, 's újabb kényelmesebb jövő nyílt meg a' népsokadalmi közlekedésre, — ha ezt ismét föltámadandó kellemetlenségek nem háborítandják; 's minthogy péntek, mellyen az új szak kezdődik, sok előtt igen jóslatos nap, illyesmitől tarthatunk is. — Jelenleg egy perzsa utazó koldulgat városunkban, kinek dus vagyonát az arab kalózok elrabolták 's egész családját fogságba huzolták; az egykori gazdag férflu most könyörületesseg alamizsnáiból gyűjtögeti azon összeget, melly családjá váltáságra szükséges. Magyarországon számtalan mászerü alamizsnáskodásra is van szükség; mert nálunk a' nemzeti nagy család tagjai várnak főleg 's mindenk előtt jótékony adakozást; 's kötelesség előbb magunkon segítnünk, mielőtt idegenre osztanók javainkat. — Több tisztes vidéki utazó munka-szűnidejét a' főváros meglátogatására fordítván pár napig köztünk mulatott, 's azon tapasztalással gyarapulva tért haza, hogy itt is lehet — mi falun ingyen jó — jó pénzért: rossz levegőt színi, porral töltekezni, csömörlétes étkeket enni 's nagy zaj közt magunkat agyon mulatni. — Pest' gúzos bécsi útjában csorbát szenvedett, 's utas vendégit Pozsonynál partra kényszerüle szállítani, az utazást tovább saját erejéből nem folytathatván. Szomorú példa, hogy illyesmi Pestet éri; ez azonban csak nagyobb ovatosságra inti a' társaságot gépei megváltásában, mire nagyszerüleg készülő vetélytársa, a' vaspálya ellenében minden esetre többszörített szüksége leend. — Pesten sokan lármázva buzognak a' kutyák felkantározatásáért, Budán ellenben már is fontos panaszok emelkednek ellene; ott ugyanis a' pecczerek némi kényuraságot üznek mesterségükkel, mert tudván, hogy ha az ebek mindig kantárt viselnek, könnyebben szállja meg a' düh, 's ezért gazdáik közönségesen feloldozzák; ez okból amazok bizonytalan időben megjelennek, 's g y a k r a n legkitűnőbb-beit öszszefogdosván tetszés szerinti váltásdíjért szolgálatják vissza; mi miatt ez állatok kedvelői előbb utóbb előforduló 's minte egy örökös adóztatási kelepézzé jutnak; így az állatkínzás elleni egyet már élethe lépvén, ember-óvó-egylet pedig (az ebmarások ellen) nem létezővén, atól tarthatni, hogy e' kétségben az állatok ügye győz, 's kiküldetik az általános állatszabadság, mi által legalább némelyek szenvedélye megmenekülne az adóztatástól. — Minap egész véletlenül egy igen kövér h a l o t t m a d á r r a l (halott jelentővel) találkoztunk 's elsóványodtunk bámulatunkban, hogy a' halálnak illy jó husban levő tenyeres talpas hírnökei vannak; vagy talán ez csak satyra akar lenni az életből, misze: int a' jöllét a' halállal egy uton jár? — A' nemzeti színházban azt tapasztalók, hogy a' díszítvényi szolgák egészen magyaros öltözetet kaptak; sokan az előbbi szokást (midőn t. i. e' szolgák külföldi egyenruhát viseltek) sem rósalltak azon hiedelmökben hogy a' magyar nem szolgának való; mi azonban inkább szeretnök a' frakkos nézőket zrinysékké változtatni, mint a' magyart szolgaköntösből fogtatni. — Lászlóné a' „Bájtalan” fölépven kiténtet szép tehetségét, 's a' közönség tapsok és kihívásokkal méltatá kegyencz énekesnőjét. Ohajtjuk hogy folyvást illy előmenettel haladjon a' művészi pályán! — A' kegyes rend magyarszellemű tanítási rendszere szépen kezd termeni gyümölcseit; ez évben mind a' pesti k. tanodalam mind a' fő elemi iskolába járó ifjuság érdemőrsorát is díszes magyar példányokban láttuk szétosztatva, a' tanodalam 6 osztálybeli ifjuság száma 697, a' főelemi négy osztálybeli pedig: 559. — A' Cherier et comp. cím alatt Párisban létező társulat egész Pest városának légszész-szei kivilágítatását elrendezni késznek nyilatkozott. A' városi tanács e' terv létesíthetőségét a' gazdálkodási választványra bizta véleményezés végett a' Pesther Zeitung szerint. E' terv minél előbbi életbe léptetése igen kívánatos, miután Európa nevezetesebb városai ez új rendszer legszébb sikerét tanúsítják; 's ha egyhuzer a' főváros rendkívüli díszszel fog világlani, remélhetők hogy a' világhosszág legalább szellemileg egész hazánkból elterjedend.

Franciaország.

Jul. 17én a' pairek is befejezték az évi utolsó foglalkozásukat, a' kiadási budgetet t. i. 87 szóval 27 ellen elfogadták, 's így mind a' két ház bevégeztén feladott munkálatit, csak a' kamarák bezáratását várta, melly is jul. 21én délután 2 órakor megtörtént. Soult tábornagy és Dumon közmunkaügy-miniszter hozák át a' királyi rendeletet, melly a' törvényhozó test szétosztatását tartalmazza, ennek fölolvastatása után a' jelen voltak, „vive le Roi” kiáltásokkal szétosztottak. — A' szerencsétlen maroniták felségítésére a' Beyrutban állomásozó vagy lakó francia előjárók aláírási ívet nyitottak 's ezeket adakozás-gyűjtés végett Párisba küldötték, hol az íveket pártolás alá vette a' Journal des Débats, mellynek ajánló soráiból láthatni, hogy mintegy 150 maronita falut a' dühös druzok végkép fölégették, 's a' mintegy 22,000re menő lakosság födel nélkül maradván részint a' hegyekben t e v e l y e g, részint Szaidába, Zahlébe és Der-el-Kamarba futott. — Az újabb szerződés nyomán az afrikai partokhoz küldendő czirkáló hajók főparancsnokaul Montaignes de la Rogue ellen-admiral neveztetett ki. — A' félig már lecsendesült kabylek ismét fegyverhez nyúltak azon okból, mert a' hadosztályával ide érkezett Gentil francia tábornokrul Bel-Kassem azt hiteté el a' népséggel, mintha az egyenesen a' nép lefegyverzetésére 's eddigi szabadságának teljes elnyomatására jött volna; e' végett

Ain-Arba, és vidéke azonnal felzendültek, 's Benny Thour francia védenz törzs meg is támadatott, de az ostromot esti 6 órául éjjelutáni 2ig kiállván, 's az ostromlók ügyességét kijátszván, megmentetett.

Anglia.

Az alsóházi ülésben jul. 17én Peel Robert indítványozá a' zsidó bill másodszeri felolvastatását, miután előbb indítványa hatályosbitására egy kérelmet nyújtott a' ház elibe ezen billt pártolól, mellynek aláírói közt: Rothschild, Montflore Mózes, Salamon és több büvös név — csillognak. Az indítványzó miniszter megjegyzé: hogy ezen javaslat a' lordok által majd egyhangulag fogadtatott el; hogy már eddig is Britannia és Irland több grófságiban a' zsidók scherif és más községi hivatalokra alkalmaztatnak, 's hogy más keresztyén országokban is, mint p. o. Franciaországban, Hollandia és az egyesült státusokban a' zsidók nemcsak községi, hanem stathivatalokra is alkalmaztatnak; egyébiránt pedig a' hitvallás ágazatiból merített okokat a' bill ellen helytelenek 's érvénytelenek bélyegzé. Inglis ez utolsó megjegyzést tagadá; 's habár a' zsidóknak személyi képességeket elismeri is, 's őket mint embereket rézesítettetni akarja mind azon jogokban, mellyeket egy olyan ország, mint Anglia, polgárainak élvezetül nyújt; mindazáltal ezen billt, mivel olly alapon nyugszik, melly vallási könnyelműséget föltételez, nem pártolhatja, 's azért módosítványkép indítványozza: hogy „a' zsidó bill mához hat hétre olvastassék másodszer” vagy is tetsessék félre. Plumptre ezen jobbitványt pártolól még tovább ment állítván: hogy „a' britt status szerencsése, dicsősége és becsülete Krisztusban és az ő hitében alapszik; ha tehát elfogadjuk ezen törvényjavaslatot, megsértjük keresztyén kötelességünket (?) 's az Isten büntetése nem fogja ezen országot elkerülni. Russell, Trelawney és Milnes a' bill mellett beszéltek és sajnálkozással fejezték ki, hogy az nem eléggé kiterjedt 's határozott; különösen lord Russell kijelenté: hogy ő e' billt is czélszerűnek tartja, de még is szivesebben szavazna reá, ha általa a' zsidók nemcsak községi hanem stathivatalokra, 'sőt a' parlamentben megjelenhetésre is ülés sel és szavazattal ruháztatának föl. Végre a' kérdés szavazatra bocsáttatván 91 szóval 11 ellen elfogadtatott, azaz 80 ministeri többséggel. Ezen bill nem hoz az angolok közé valami új rendszabályt, hanem csak a' már szokás által fenállt módosítja, vagy is a' hitletétel formáját változtatja meg. Eddig a' községi hivatalnokok hivataljok elvállalásakor így esküdtek: „fogadom igaz keresztyén hitemre” melly szavakat — mivel a' zsidó nem mondhatja el, e' miatt el volt az illyen hivataloktól zárva, a' mostani bill e' szavak kihagyatását indítványozza, 's a' hivatalképesség — értvén a' községieket — izrael faira nézve is megadatott. — A' parlamenti ülések elhalasztatását aug. 5. vagy 7ére várják, minthogy a' nevezetesb érdekű tárgyak már bevégeztettek, ez okból Russell lord is az alsóházi ellenzék vezére július 16án mezei lakára rándult, ugyanott a' nyarat és ősz átpihenendő; a' királynó pedig az ülések elhalasztatása után azonnal németországi utazását kezdeni meg. — Jul. 15én mindkét házban a' hallgatóság nagy sokasága közt a' spanyol czukorról tétetett indítvány, melly szerint a' spanyol cubai és portoricoi czukorkészítvény az angol kikötőkbe — az angol, és az egyesült statusi gyarmatbelivel azonos behozatali vám alatt bocsáttassék; a' felsőházban Clarendon lord, és alsóban Palmerston voltak az indítványozók; a' felsőházban rövid vita után 28 szóval 14 ellen Clarendon megbukott, az alsóban a' vitázat tüzesebb, hosszabb volt, de az önédek itt is szépen diadalmaskodott; mert 175 szóval 87 ellenében tehát 88 ministeri többséggel Palmerston is megbukott.

Görögország.

Athenébe jul. 12én Konstantin orosz nagyherceg 's Montpensier francia kir. hg. váratott. — Makryjannis tábornokot megtámadta egy ismételten személy, de az élete ellen tett szurást sikerült kikerülnie; a' tábornok a' szeptemberi zendülésben nagy részt vön, hihető — hogy e' merény partellenesítől származott. — Görögországból szomorító panaszok érkeznek; sáskasereg lepte el a' mezőket és réteket, 's azokat fölemészte. Attikában az egész lakosság elpusztításukra szólítottott. Marathon mellett egy dühös farkas 11 parasztot mart meg, közülök nyolcz a' legnagyobb rájok fordított goudossag mellett is meghalozott. Az egész országban tolvajság 's rablások vagnak napi renden, a' járáskelés nem biztos, mi a' kereskedésre nagy hátramaradást okoz.

62dik szám.

Hirdetvény.

Az ungvári k. uradalom terjedelmes bükkös erdeiben eddigelé kincstárilag háziképen üzetett hamuszir-készítést nagyobb virágzásba hozhatni a' kinezés az, hogy ez minden jelenleg fenálló nagyobb minőségű kezelési épületekkel és kellekkel hat éves haszonbérlet újára magánylagos ipar-szorgalomra eresztessék — alapja, 's föltétele e' haszonbérletnek következő: — Biztosítására az eddigi házilagos kezelésből bevett jövedelemnek és tiszta haszonnak, mely a' számadások mutatása szerint a' finomított hamuszirnak minden mázsája után általjában 4 ft. 31 kr. ezüst pénzben hozott, a' bérbevevő kötelezi magát évenként 1000 mázsa finomított hamuszirnak árát mázsánként 4 ft. 31 kr. p. pénzben számítva, 's minden esetre akár készítették el ezen mennyiség, akár nem, az uradalmi pénztárba befizetni, azért is csak az ezer mázsa mennyiséget meghaladó hamuszir árát fogja az árverés meghatározni — mellyel meggyeztetik, hogy már az illy haszonbérletési módszerint eddig is van árverési verseny, a' készpénzben leteendő bánatpénz 400, a' biztosíték pedig, melly statuskötelezőkben is letehető, 1000 p.ftban állapittatik meg, a' többi szerződési feltételek, ugya' budai kir. kincstári számvevői hivatalban, valamint Ungvárott az uradalom főnöksé-

géné, vagy ottani erdő-tisztásgnál megtekinthetők. — Ideje az uradalmi főnökség irodájában tartandó árverésnek, mellybe írásbeli, a' szükségességek ellátott, 's eleendően biztosított ajánlatok is elfogadhatnak, folyó évi augusztus hó 11ik napjára tüzetik ki, mire nézve e' haszonbérletben részt venni kívánók egyszersmind a' fenírott napra és helyre ugy hivatnak meg hogy előre mind a' helyzeti, mind pedig az erdei körülményekkel megismerkedni, 's a' fenálló kezelési épületeket megtekinteni ne terheltessenek, e' tekintetben az uradalmi erdő-tisztásg és kerületi erdő-bírók minden készségi eljárásra utasíttatva levén.

Ezen haszonbérletől az izraeliták sem rekesztetnek ki.
Budán, július hó 9kén 1845. 3—3

Vászon-szolgáltatás iránt árverési-hirdetés.

Folyó 1845dik esztendei augusztus 18kán délutáni 3 órakor a' pesti királyi tudományos egyetemi Orvosi kar épületében, hatvani utcában tartandó nyilvános árverés útján, az említett Egyetem kórháza számára megkívántató vászon és gyapotszövet (barchet) szolgáltatás arra fog bizatni, ki azt legjobb minőségben 's legutányosabban elvállalandja. Kívántatik pedig 1205 róf fehér 3/4 rész

rőf szélességű házi vászon; — 82 1/2 róf kék nyomatu — 's egy rőf szélességű vászon; — 60 róf fehér, és 42 róf hamuszínű 's 3/4 rész rőf szélességű barchet; — és 288 rőf szalmazsákokra való, 's egy rőf szélességű vastag vászon; mellyekből kiválasztás végett az árverők mustákat magokkal hozni ne terheltessenek. Klet Pesten augusztus 11én 1845. Szoblabói Pálma Elek a' pesti kir. tud. egyetem jegyzője. 1—3

Csödület.

A' mármarosai kir. kincstári igazgatóságnál, a' szigetir kir. építési segédhivatal, melly 356 ft. évi fizetéssel, hasonló értékben 100 ft. lőtartással, 15 öl fa-sza-

bad lakás-, 's 24 pozsonyi méió kétszerez buzával egybe van kötve, megürült. Az ezt elnyerni ohajtók, legfeljebb f.évi augusztus 15kéig, a' nevezett kir. kincstári igazgatósághoz benyújtandó folyamodványaikban építész-tudományaik minden ágazatairól, honi nyelvek tudásáról 's erényességükről magokat hiteles bizonyítványokkal kimutassák.
Budán, július 16kán 1845. 2—3

1822 és 1827dik évi sárga tobak 2 1/2 fontot haladó több rendű bádógszelenczében magátul a' készítőül bizonyítványképen letéve sz e l e n c z é n k é n t jut a l m a s á r o n k a p h a t ó u r i - u t c z a b e l i 453 sz. Trattner-Károlyi ház első emeletén a' Jelenk szerkesztőségénél 2 6

† Eladó-ház. Budán a' vizivárosi főútczában 244 szám alatt levő, két utcára szolgáló, két udvarral, 12 lóra való istállóval, kocsiszinnel, gabonapadlással, ellátott 769 ölnyi térségű egy emeletű szegleház szabad kázhól eladandó. A' föltételeket megudhatni a' várban uri utczában 60 sz. alatti háználjadosnál. 1—3

† 102 lánecz föld eladó. Szabadka szabad királyi Város nemes tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy a' város házipénztárának kárátlanítására lefoglalt Romits Albert 102 láneczöl álló szállási földje, láneczát 2000 öll számítva — folyó évi szeptember 10ik napján árverési uton részletenkint örökösen el fog adatni. Egyébiránt a' feltételek a' jegyzői hivatalban mindenkor megtekinthetők 2-2

2-3 † Haszonbéri hirdetés. Udy, tanácsos Zalay Alajos urak t. ns Fejér vgyében fekvő alsó-szentiványi pusztabeli része, melly egy ezer holdat meghalad, f. esztendei szeptember 29ikétől számítandó hat, vagy ha kívántatik, több évre is legközelebb Augustus 18an reggel Alsó-Szentiványon mostani haszonbérő Koller Ignác ur lakásán reggeli 9 órakor tartandó árverés által, haszonbérbe fog adatni.

Gyapju-eladási-hirdetés.

A' nagymélt. magyar kir. kamara rendelete következtében a' kir. koronai és kamrai uradalmakban, ugyszinte a' kalocsai érsekségi jószágokban ez évi nyert 's bérmentesen O-Budára részint pedig Pestre szállított juh- és bárány-gyapju kétszeri árverése 1845ik évi augusztus 25kére tüzetik ki; miné fogva megjegyeztetvén itt, hogy ez árverésnél írásbeli ajánlatokon kívül, szóval tett ígéretek is elfogadhatnak, — a' venni szándékozók ez árverésre akkép hivatnak meg: hogy a' fenküzött napon délelőtti 9 óraig személyesen vagy törvényes hatalommal fölrüházott megbízottai által a' kir. kamrai épületben Budán megjelenjenek, vagy kik ajánlataikat írásban adandák be, e' fölrússal: „gyapjuárverési ígéretek“ a' kir. kamrai elnökséghez, hol azok felbontatlan maradván, az árverési elnök által az árveréshez szinte felbontatlan fognak vitetni — legfőlebb f. é. augusztus 25kéig nyujtsák be.

Az árverési föltételek — mellyekből egyszersmind az árverési eljárás mód, nemkülönbén a' venni szándékozók kötelezetéseik is eleve kivétel leendnek — következőkből állnak:

- I. Ez árverés tárgya leend, a' kir. koronai 's kamrai uradalmakban, ugyszinte a' kalocsai érsekséghez tartozó jószágokban az ott tényéztett juh és bárány-gyapju: u. m. a) az óbudai koronai uradalomból mintegy 38 mázsa juh- és 5 mázsa bárány-gyapju; b) a' diósgyőri koronai uradalomból mintegy 38 mázsa juh- és 3 mázsa bárány-gyapju; c) a' bácsi kamrai uradalomból, 's nevezetesen az alsó-kula-pusztai juhászathól, mintegy 36 mázsa juh-és 5 mázsa bárány-gyapju, — a' felső-kula pusztai juhászathól mintegy 43 mázsa juh-gyapju, — a' kis-szapári juhászathól mintegy 34 mázsa juh-, és 350 font bárány-gyapju; — a' pusztá-bélai juhászathól mintegy 77 mázsa juh- és 4 mázsa 50 font bárány-gyapju, — végre d) a' kalocsai érsekség uradalmából mintegy 177 mázsa juh-gyapju.
- II. A' szóbeli ígéretek mellett e' nyilvános árverésnél, mint említették, írásbeli ígéretek is elfogadhatnak, és a' legtöbbet ígérő nevének kiküáltása az egyes ajánlatok összehasonlításából kitünendő eredvény fog eszközöltetni.
- III. A' minden egyes venni szándékozótól befizetendő bánatpénzre nézve következő ár szabattott, u. m.: az óbudai gyapjuért (400) azaz négyszáz forint, — a' diósgyőriért (500) azaz ötszáz forint, — az alsó-kulai pusztai gyapjuért (400) azaz négyszáz, — kis-szapáriért (300) azaz háromszáz, — a' pusztá-bélai gyapjuért (800) azaz nyolcz száz forint; — 's végre a' kalocsai gyap-

juért (1700) azaz ezerhét száz forint pengőben tésessékle, pedig készpénzben vagy statuspapirosban (börzei érték szerint) kivévén az 1834- és 1839ki statusadóssági kötelezvényeket, mellyek csak névszerinti értékükben vétetnek el.

E' bánatpénzt minden, ki e' nyilvános szóbeli árverésnél részt veend, habár írásbeli ajánlatot tett legyen vagy nem, az árverési bizottság előtt leteendő; vagy ennek a' kir. kamrai budai taxáló hivatalnál, vagy végre a' pesti kir. sóhivatalnál letett bánatpénzről szóló hivatalos bizonyítványát bemutatandja.

Ugyszinte mindegyik írásbeli ajánlatnak a' megkívántató bánatpénz-, vagy hasonló értékű bizonyítvánnyal kell eláttva lennie, az ennek hiányávallevő írásbeli ajánlat figyelemre nem vétetik.

Azok, kik írásbeli ajánlások mellett a' nyilvános árverésnél szóval is igérni szándékoznak, kettős bánatpénzt nem tartoznak letenni, hanem kívánatukra az általok készpénzben vagy statuspapirosban ezeknek börze-értékük szerint befizetett bánatpénzről szóló egyes betételi bizonyítványon kívül, másod példányban is adatik bizonyítvány, 's egyike ezen bizonyítvány-példányának a' nyilvános árverésnél lesz előmutatandó, másika pedig az írásban foglalt ajánlathoz lesz csatlandó.

Az ekkép letett bánatpénzek az arról szóló bizonyítványok egyes vagy netán másodpéldányainak visszatérítése mellett lesznek csak visszaadandók.

IV. Ki a' nyilvános árverésnél igérni szándékozik, tartozik az árverési föltételeket, — mellyek felolvasásával az árverés kezdődik, — aláírni: mi által, teendő ajánlatra nézve, magát visszavonhatlanul kötelezend.

Szintugy megkívántatik, hogy az írásban teendő ajánlatok azon nyilatkozást foglalják magokban, miszerint az ajánlkozó a' közzé tett árverési föltételeknek magát minden kikötés nélkül aláveti, hogy tett ajánlata őt másolhatlanul kötelezi, végre, hogy nyilatkozata ugyanazon jogerejű legyen, mintha az ajánló az érintett föltételeket és árverési jegyzőkönyvet aláírta volna. E' világos és határozott nyilatkozat hiányával levő írásbeli ajánlat figyelemre nem fog vétetni.

A' nyilvános árverésnél az eladásra kiteendő gyapju részletenkint — mint ezek az 1ső pontban elősoroltatvák — fognak kiküáltatni, és csak az egyszerre és együtt kiküáltott mennyiségre tétethetnek ígéretek; — miért is a' teendő ígéretek, más ki nem küáltott mennyiségre nem fognak értetni, sem a' bárni más föltét alatt tettek, figyelembe vétetni, mint szinté általában a' megállapított föltételek ellen az árverés alatt vagy azután tett bárni kifogási következeseket magokkal nem vonandnak.

Hasonlókép, figyelembe nem jöhetnek az árverési 's eladási feltételektől bármiben eltérő igényekhez kötött írás-

beli ajánlatok; melly utóbbiaknak — hogy eredvényök legyen — számszerint meghatározott ígéretek kell magokban foglalniok.

VI. Ajánlkozók, kik írásbeli ígéretek szándékoznak tenni, szabadon 's tetszésök szerint az egész eladandó gyapju-mennyiségre, vagy annak az 1ső pontban említett részleteire, a' mint azok kiküáltatnak, tehetik ajánlataikat; de azt mindenesetre határozott számmal kifejezni, 's a' 3dik pont szerint ráesendő bánatpénzt hozzá mellékelni tartoznak.

VII. Minden kiküáltás után az ígérők mindegyike köeles az árverési jegyzőkönyvben ígéréteit sajátkéüleg aláírni, a' legtöbbet ígérő pedig köteles itt azt is megjegyezni, hogy ő volt a' ki legtöbbet ígért.

Ezen aláírásnak a' mondott jegyzőkönyvbe teendő beiktatásától, ugy szinté, ha ő, mint legtöbbet ígérő, a' szerződés befejezésére felszólittatik — ennek megtételétől többé nem vonakodhatik; — melly esetben azonban, habár tett ajánlatit jegyzőkönyvileg alá nem írta is, nevének már az árverési feltételek alá történt sajátkezü írása, vagy netán írásbeli ajánlataihoz mellékelte nyilatkozatának erejénél fogva — a' szerződés befejezésére enzenel kitüzött 8 napi határidő eltelte után, — mint szerződés-szegő fog tekintetni; a' kincstár pedig jogosítva leend, nemcsak az érintett legtöbbet ígérő által befizetett bánatpénzt visszatartani, hanem azon gyapju-mennyiségről is, mellyre nézve többször érintett egyed a' legtöbbet ígérő volt, rendelkezni.

Ugyanezen kötelezést ugyanazon következesekkel vállalandja magára az is, ki ne tán írásban tett ajánlata következtében legtöbbet ígérőnek találtatt.

VIII. Írásbeli ajánlatokban, köteles az ajánló saját lakhelyét, ha t. i. a' nyilvános árverés idje alatt személyesen jelen van, tudttaladni, vagy ha jelen nincs, tehát felhatalmazottja nevé legjegyezni, ki a' szerződést nevében fogja befejezni.

IX. Mihelyt e' nyilvános árverésnek az 5. pont alatt kitett módon, egész tárgya részenkint eladatott, az árverési eljárás mód czélfjál érte; ekkor az árverési bizottság a' szóval és írásban tett ígéretek összehasonlításához látand, hol mindennek, ki az árverésnél egyik vagy másik részletre legtöbbet ígért, vagy ajánlatát írásban tette, jelenlenni joga leend.

X. Ezen összehasonlítás alkalmakor az összejött írásbeli ajánlatok a' jelenlevők előtt az árverési bizottsági elnök által felbontatnak, 's illőleg megvizsgáltatnak, ha vajjon a' főnébbi pontok kívánatának megfelelnek-e. — vagy nem? 's a' mellyek hiányosak, félre vétetnek.

Ezek után, az írásbeli többi ajánlatok, a' szóval tett legmagasb ígéretekkel egybevételnek, 's ezekből az egészen legkedvezőbb eredvényt mutató fog ki-

szemeltetni; 's ha több illy egyenlő ígérlet találtatnak, a' szóbeli ígérlet közül a' hasonló szóbelinek; — a' két egyenlő írásbeli ajánlat közül pedig annak adatik elsőség, melly hamarabb küldetett be; végre az egészen hasonlók között sorshuzás fog határozni.

XI. Azoknak, kikre a' főnébbiek szerint bizonyos gyapju-mennyiség esik, a' kikre nézve az ajánlott ár ekkép másolhatlanul kötelező marad, — a' bizottság által ez nyomban tudttal adatik azon megjegyzéssel, hogy ezt a' m. kir. udvari kincstárnak helybenhagyás végett — melly annak mindig fentartatik — feljelentsék. A' többi ígérőnek pedig készpénzben vagy statuspapirosban betett bánatpénzü 's illőleg erről bizonyítványuk tüstint — vagy ha ki helyben nem lenne, mihelyt magát jelenteni — visszaadatik; mi által ezeknek, minden az árverési feltételek — 's illőleg írásbeli ajánlataik benyújtásával reájok háramlott kötelezetségük clenyeszendik.

XII. Későbbi bárminő ígéretek- 's ajánlatoknak hely nem adatik. Fentartja magának mégis a' kincstár, — azon esetben, ha netán a' kitett árverés várakozása ellenére semmi kedvező eredvényre nem vezetne, — egy második árverés kitüzését, vagy másképi rendelkezést.

XIII. A' betett bánatpénz elvezetése alatt köteles a' vevő az árverés tartásáról számitott legfeljebb 8 nap alatt az árverési bizottság elnökénél — az illő szerződés megkötése végett — személyesen megjelenni.

XIV. Ezen szerződés megkötése 's kiadása előtt köteles a' vevő betett bánatpénzét, a' vételiár 25%ig kiegészíteni, melly 25% 's a' vételiárnak, cautióul szolgáland a' megvett áruk vonakodás nélküli átvételére, 's a' még hátralevő vételiár lefizetésére.

XV. Ezen cautió és vételi jogok elvezetése alatt kötelesek a' vevők az ekkép megvett gyapju mennyiséget legfőlebb 1845ik évi szeptember 15kéig a' még hátralevő vételiár lefizetése mellett átvenni.

XVI. Az óbudai gyapju az óbudai tisztartóság hivatala udvarában van letéve; a' diósgyőri, bácsi kamrai, 's a' kalocsai érsekségi gyapju pedig a' pesti kir. sóháznál vannak lerakva, hol is mindenki által f. é. augusztus 20kától az árverés napjáig megtekinthető.

XVII. A' gyapju-mázsálásnál két percentes bemérés állapittatik meg.

XVIII. A' vevők tartoznak a' gyapjuzásokat azoknak beszerzési áruk szerint a' kincstárnak helyre pótolni, végtére:

XIX. A' vevő az átveendő gyapjut, annak átvétele előtt, egy az óbudai uradalmi, vagy pesti sóhivatali tiszt jelenlétében megmázsáltathatja. — Budán 1845k. évi július 16kán. 2—3 Dunavizállás jul. 31kén. 10' 6" 0" a' 0 felett.